

Het
Jongeren-
akkoord '25

Position paper

Aanvullend klimaatpakket

het kan beter,
het moet beter

MEI 2025

JONGE
KLIMAAT-
BEWEGING

Aanvullend klimaatpakket: het kan beter, het moet beter

In de Klimaat- en Energieverkenning 2024 werd pijnlijk duidelijk dat het klimaatbeleid uit het Regeerakkoord slechts 5% kans bood om het klimaatdoel voor 2030 te halen ([PBL, 2024](#)). Een 5% kans op een leefbare toekomst is voor onze generatie onacceptabel. Daarom stelde de Jonge Klimaatbeweging, samen met 27 partnerorganisaties, het Jongerenakkoord op ([Jongerenakkoord, 2025](#)). Dit akkoord bevat 42 concrete beleidsvoorstellen, verdeeld over 7 thema's, waarmee de klimaatdoelen wél binnen bereik komen.

Het pakket van aanvullend klimaatbeleid dat met de Voorjaarsnota werd gepubliceerd was de kans van het kabinet om zich aan haar eigen klimaatbeloftes te houden. In de toelichting van dit pakket stond het volgende over het Jongerenakkoord en de voorstellen van de Maatschappelijke Alliantie:

“Het kabinet waardeert de betrokkenheid van deze partijen zeer en heeft hun voorstellen meegewogen bij de besluitvorming dit voorjaar. De maatregelen die het kabinet treft volgen dan ook veelal dezelfde strekking als de voorstellen van deze partijen.”
([Rijksoverheid, 2025, p.1](#))

Hoewel een aantal voorstellen uit het Jongerenakkoord zijn overgenomen, zien wij helaas wezenlijke verschillen tussen ons plan en het Voorjaarspakket. Het Jongerenakkoord bevat beleidsvoorstellen waarmee de klimaatdoelen wél gehaald worden. Met het Voorjaarspakket blijven de klimaatdoelen buiten bereik. Waar onze generatie door middel van een integrale visie op klimaatbeleid kiest voor de noodzakelijke systeemverandering, kiest het kabinet voor symptoombestrijding.

Doe wat je belooft – de klimaatdoelen zijn gesteld uit noodzaak

Het kabinet haalt geld uit het Klimaatfonds voor maatregelen die weinig bijdragen aan het oplossen van de klimaatcrisis, terwijl echte keuzes uitblijven. Zolang beslissingen over bijvoorbeeld stikstof en de toekomst van de energie-intensieve industrie worden vooruitgeschoven, blijft Nederland gevangen tussen grijze krimp en groene groei.

Ondertussen verspillen we kostbare tijd, raken we achterop in de transitie en blijven we afhankelijk van fossiele energie uit landen waarvan we juist onafhankelijk willen zijn. Dat is zorgelijk: de bestaanszekerheid die het kabinet zegt te willen beschermen, komt juist verder onder druk te staan door klimaatverandering en onze fossiele afhankelijkheid.

Klimaatverandering raakt niet alleen onze economie en leefomgeving, maar ook onze gezondheid. Er komt steeds meer bewijs voor de directe gezondheidsrisico's van een fossiele economie, maar de politiek lijkt die signalen nog steeds te negeren. De vervuiling van onze grond, lucht, voedsel en drinkwater door plastic, chemische stoffen en pesticiden, zou duidelijk moeten maken hoe urgent de overstap naar een schone economie is ([NU.nl, 2025](#); [NTVO, 2024](#), [NOS, 2024](#)).

Het kan wél – met visie en verbinding

Het Jongerenakkoord laat zien hoe klimaatbeleid, wanneer het gevoerd wordt met visie, samengaat met het oplossen van maatschappelijke uitdagingen zoals energie- en vervoersarmoede en de opbouw van brede welvaart. Het Voorjaarspakket daarentegen mist de urgentie en samenhang tussen maatregelen die nodig zijn om echte vooruitgang te boeken. Wij roepen het kabinet op: wees eerlijk over de opgave, durf te kiezen voor systeemverandering en investeer in het toekomstperspectief van jongeren.

Op de volgende pagina lichten we een paar verschillen tussen het Jongerenakkoord en het Voorjaarspakket toe.

Energiearmoede (Gebouwde Omgeving)

Het kabinet investeert 600 miljoen euro vanuit het Klimaatfonds in de verlaging van de energiebelasting. Dat scheelt huishoudens omgerekend zo'n 5 euro per jaar; een druppel op een gloeiende plaat ([NVDE, 2025](#)). De snelheid waarmee het Tijdelijk Noodfonds Energie zijn aanvraaglimiet bereikte, laat zien hoe groot de noodzaak is om huishoudens structureel te helpen hun energieverbruik te verlagen ([NOS, 2025](#)).

Het [Jongerenakkoord](#) pleit daarom voor een aanpak waarmee energiearmoede wél structureel wordt aangepakt, zoals:

- een **isolatie-offensief** voor wijken die kwetsbaar zijn voor energiearmoede (*maatregel 3*)
- een **progressieve energiebelasting** voor huishoudens (*maatregel 15*)

Groene Industrie

Het Voorjaarspakket bevat maatregelen die op korte termijn de concurrentiepositie van energie-intensieve bedrijven versterken, zoals via de IKC. Maar het blijft onduidelijk of en hoe deze bedrijven werkelijk willen en kunnen bijdragen aan de klimaatneutrale economie van de toekomst. Het risico bestaat dat de huidige industriepolitiek een dure vorm van uitstel van executie wordt.

Het [Jongerenakkoord](#) pleit daarom voor een industrieel beleid dat wél perspectief biedt op de lange termijn, met onder meer:

- een **keuzemoment in de maatwerkafspraken**, waarin bedrijven tijdig moeten aantonen of zij passen in een toekomstbestendige economie (*maatregel 22*)
- **strategisch industriebeleid met een Europees afwegingskader**: als productie elders in Europa duurzamer en efficiënter kan, is dat een win-win (*p.79-80*)
- een **Landelijk Innovatiefonds** om circulaire mkb'ers en groene innovaties met maatschappelijke waarde beter te kunnen financieren (*maatregel 23 en 31*)
- Inzet op **vraagcreatie**: vooral op Europese schaal, maar ook op nationaal niveau waar mogelijk, zoals in de bouwsector (*maatregel 24*)

Grondstoffentransitie (Circulaire Economie)

De grondstoffentransitie is urgenter dan ooit en de wereldwijde handelstarievenoorlog maakt dat opnieuw zichtbaar. Toch neemt het kabinet amper stappen om ervoor te zorgen dat we beter omgaan met de schaarse grondstoffen die we hebben, en onze eigen economie & gezondheid beschermen tegen een dump van plastic en producten van slechte kwaliteit. In het huidige beleid staan de klimaat- en grondstoffentransitie nog veel te los van elkaar, terwijl het voor onze generatie één grote opgave is. Zonder maatregelen blijft Nederland afhankelijk van onzekere grondstofketens en overspoeld met producten die onze circulaire ambities ondermijnen.

Het [Jongerenakkoord](#) pleit daarom voor klimaatbeleid wat wél rekening houdt met de circulaire transitie, met:

- een **Nationale reparatie-infrastructuur** via de opzet van een landelijk reparatiefonds, zodat producten makkelijker en goedkoper gerepareerd kunnen worden in plaats van weggegooid (*maatregel 29*)
- een **belasting op ultra fast fashion**, zodat de NLse markt minder overspoeld wordt met vervuilende kleding van lage kwaliteit (*maatregel 30*)

Onze coalitie:

Het Jongerenakkoord is een samenwerking van 28 diverse (jongeren)organisaties die samen bouwen aan onze toekomst. Onze coalitie bestaat uit politieke organisaties, vakbonden, maatschappelijke veranderaars, onderwijsgroepen, young professionals en regionale jongerennetwerken.

Vanaf nu kan iedereen zich aansluiten, ongeacht leeftijd of type organisatie. Wil jij je ook aansluiten bij onze coalitie? Ga naar www.hetjongerenakkoord.nl

CNVJONGEREN

DWARS
GROENLINKSE JONGEREN

JongRegio

NIVON JONG

Studenten voor **MORGEN**

VN Jongeren-vertegenwoordigers Duurzame Ontwikkeling

